

Predsednik Hoover bo zahteval strogo spolnjevanje prohibicijskih postav

Washington, 13. jan. Predsednik Hoover je poslal kongresu Zedinjenih držav posebno poslanico, v kateri tolmači poročilo, ki ga je dobil od posebne komisije, ki je študirala vzroke naraščanja zločinov v Zedinjenih državah, zlasti pa je posvetila dosti dela, da dožene vzroke, zakaj se prohibicija ne spoľnuje.

Posledica izvanredne poslanice predsednika kongresu bo, da nastane hud boj med mokrimi in suhihmi kongresmani. Pričakuje se v kongresu najbolj silovitega boja, kar ga pomni zgodovina zadnjih deset let, ko je bila sprejeta zloglasna Volstead postava, ki je upeljala prohibicijo v Zedinjenih državah.

Suhači se nahajajo v divji paniki, ker že dva tedna padajo na nje silna očitavanja, da se prohibicija ne spoľnuje, da so Zedinjene države bolj mokre kot so bile pred prohibicijo. Hiteli bodo predlagati, da se dovoli nove milijone dolarjev za bolj ostro spolnjevanje prohibicije. Vodja suhačev, protestantovski škof Cannon, je

izjavil, da niti \$200,000,000 na leto ne bi bilo preveč za prohibicijo.

Medtem pa bodo liberalni kongresmani predlagali, da se prohibicija oblaži in da se naredi konec streljanju, ki ga povzročajo razni prohibicijski agenti in stražniki. Toda suhači ne bodo ostali ničesar dolžni. Kaj bo predsednik Hoover priporočal v prid spolnjevanja prohibicije, se še ne ve, toda republikanska večina v zbornici poslancev je pripravljena odobriti vsa predsednikova naročila.

Smatra se, da bo predsednik priporočil zbornici sledeče: 1. Prohibicijski oddelek vlade naj se odtegne zakladniškemu uradu in se transferira pravdnemu oddelku vlade. 2. Vsa prohibicijska administracija naj se podvrži enemu samemu vodstvu. 3. Ustanoviti se mora več zveznih sodnij, ker sedanje so prezaposeljene s prohibicijskimi slučaji in ne morejo vršiti dela. 4. Strožja kontrola na mejah, zlasti ob velikih jezerih in na mehikanski meji.

Vatikan pošilja navodila za šole

Rim, 13. januarja. — Papež Pij je razposlal te dni vsem duhovnikom po vesoljnem svetu posebno encikliko, ki se tiče poučevanja v katoliških šolah. Jako značilna je ta izjava papeža, ker omenja v njej trojno dolžnost človeške družbe, namreč dolžnosti države, dolžnosti družine in dolžnosti cerkve, in pri tem citira izjavo najvišje sodnije države Oregon, ki je odločila, da "otrok ni samo kreatura države," pač pa je dolžnost onih, katerim otrok pripada, to je staršev, da ga vzgojijo in pripravijo za življenje, kot mislijo, da je potrebno. Ob enem pa je papež tudi proti skupni šolski vzgoji dečkov in deklic.

Slovenski radio program in naši talenti

Ker se je slovenski radio program podaljšal za 5 nadaljnjih nedelj, bi vodja programa, Mr. Primož Kogoj, 6233 St. Clair Ave. dobil še nekaj nadaljnjih domačih moči ali talentov. Kdor misli na radio igrati, naj se prijavi pri Mr. Kogoju ali pa v uradu "Ameriške Domovine." Išče mo tudi Slovenca, ki zna po notah žvižgati, da bi ga vporabili enkrat pri našem programu. Kdor zna zaživžgati, naj se kar oglasi.

Zborovanje suhačev ob desetletnici

Detroit, Mich., 13. jan. V tem mestu se bo vršila prihodnja sredo 24. letna konvencija ameriških suhačev, ki so organizirani v Anti-Saloon ligi. Pričakuje se 5000 delegatov. Med gosti konvencije so: senator Sheppard, ki je prvi sprožil v kongresu idejo za prohibicijo, dr. James Doran, zvezni prohibicijski komisar, Mrs. Ella Boole, predsednica W. C. T. U., sodnica Florence Allen od najvišje sodnije v državi Ohio.

Hopkins odstranjen s 14 proti 11 glasovi. McGinty pobegnil v tabor nasprotnikov.

Pri sinočni seji mestne zbornice je bil manager William R. Hopkins odstranjen iz urada. Mestna zbornica je dvakrat glasovala, da ga prežene iz urada. Glasovanje je bilo vselej 14 proti 11. Prvič je bilo glasovano, da se Hopkins odstrani iz urada. Potem pa je zbornica ponovno glasovala, da se ga nemudoma suspendira, in zopet je bilo 14 proti 11.

Končni dan, ko mora Hopkins iz urada je 22. januarja. Hopkins je takoj zahteval, da se naperi proti njemu obtožba in da se ga javno zasliši. Zbornica je na to odločila dan 22. jan. ko bo Hopkins zaslišen. Ob enem je zbornica proglasila župana Marshalla, da imenuje odbor, ki bo naperil obtožbo proti Hopkinsu. V ta odbor je župan takoj imenoval pet članov, in sicer same nasprotnike Hopkinsa: Mrs. Bronstrup, DeMaio, Ribus, zamorca Bundy, F. W. Walz in Wm. Lodricka.

Ta odbor se snide danes popoldne ob 1. uri, da spravi skupaj obtožbo, in mestna zbornica bo imela v četrtek ob 10:30 izvanredno sejo, da odobri to obtožbo. Zbornica se zopet zbere na gotov dan pred 22. jan. da Hopkinsa zasliši. Medtem pa bo mestni pravdni direktor Burton začasnaj poslovodja.

Dasi se zahteva po čarterju od mestne zbornice, da priredi javno zaslišanje, pa bo to zaslišanje skoro brez pomena. Nasprotniki Hopkinsa so se poslužili parlamentarne zvijače, tako da je zbornici nemogoče po zaslišanju ponovno nastaviti Hopkinsa za managerja. To je bil vzrok, da so obsodili obtoženca, predno so ga zaslišali, predno so sploh vedeli, da je obtožen. To je republikanska zvijača v parlamentarnem glasovanju.

Dvanajst republikancev in dva demokrata sta glasovala, da se Hopkins odstrani: Proti njemu so glasovali: Bohn, Bronstrup, Bundy, DeMaio, Ribus, Finkle, George, Jones, Yavelle, Lodrick, McGinty, Michell, Payne, Szuszk, Walz. Za Hopkinsa so pa glasovali: Furth, Kennedy, Krucek, Marshall, Mihelich, Pettrash, Rebhahn, Rieder, Rotbechek, Sulzmann in Trinitic. Tako se je zgodila želja republikanskega bosa Maschketa, ki je prisegel Hopkinsu politično smrt, ker ni plesal tako kot je narekoval Maschke.

Težavno je opisati zborovanje, ki se je vršilo v ponedeljek. Bilo je kot valovanje morja v največjem viharju. Demokrati v zbornici so upirali strahovit boj. Borili so se palec za palcem za Hopkinsa, toda republikanska mašina je neusmiljeno pritiskala, in morali so se polagoma umakniti. Ljudje v zbornici in na galerijah so kričali kot divji. Republikanski councilmani so namreč zbornico nabasali s svojimi pristavši, katere so z avstopnicami spuščali v dvorano.

Hopkins je z mirnim in svečanim glasom odgovoril zbornici. Celo galerije, na katere so nasprotniki Hopkinsa spravili svoje pristave, in kjer so barabe več večer divjale proti Hopkinsu, so utihnile, ko se je Hopkins majestetično dvignil, da govori.

Slika nam kaže zgoraj Wm. R. Hopkinsa, ki je bil pri ponedeljkovi seji mestne zbornice odstranjen s 14 glasovi proti 11. Spodaj pa vidite njegovega nasprotnika, Maurice Maschke-ta, ki je vodja republikancev v Clevelandu, in ki si je največ prizadeval, da upliva na republikanske councilmane, da odstranijo Hopkinsa, ker jim ni dopustil, da bi mešali mestno politiko. Maschke je danes pravzaprav glavar v City Hall, in kot bo on rekel, tako se bo godilo.

Predlog, da se Hopkins odstrani je bil stavljen po councilmanu Walzu. Takoj je vstal councilman Kennedy in predlagal, da zbornica sprejme zaupnico managerju Hopkinsu, toda župan Marshall, kot predsednik zbornice, je izjavil, da je Kennedy izven reda. Nato je Marshall izbral oni oddelek iz mestnega čarterja, ki daje zbornici pravico odstraniti managerja, nakar je naznanil, da ima vsak councilman pravico govoriti samo 10 minut.

Tedaj so se začeli govoriti. Vsak govor vsakega councilmana je bil spremljan s kričanjem, ropotanjem ali pa aplavzom. Slovenski councilman Mihelich je imel dolg govor, v katerem je sijajno zagovarjal Hopkinsa, tako da je našel mnogo aplavza, toda župan Marshall ga je ponovno prekinil in popravil nekatere izjave, na kar se pa Mihelich ni oziral.

Okoli zbornice je bilo na delu kakih 50 policistov, ki so komaj zadrževali množico. Računalo se, da se je navalilo najmanj 7,500 v mestno hišo. Kakih 1,500 se je natlačilo v zbornico

samo, toda vsi ostali so morali ostati zunaj. Bilo je že precej po 11. uri, predno je bila seja zaključena.

Da je Hopkins odstavljen, sta kriva dva demokrata, izdajalec, councilman McGinty in dr. Walz. Mihelich je sicer izjavil, da je dr. Walz sicer pošten človek, toda je bil zapeljan po slabih ljudeh. Dva republikanca sta glasovala za Hopkinsa, to je Čeh Robeck in župan Marshall. Ako bi vsi demokrate glasovali za Hopkinsa, tedaj se Maschketu ne bi posrečilo dobiti večine proti Hopkinsu.

Hopkins je odšel pokončne glave iz zbornice. Poznalo se mu je pa, kako ga boli, kar je zbornica pravkar naredila. Z nasmehljajem na obrazu, ki je pa le zakrival notranjo bolelost, je odšel Hopkins. Danes ne bo več v uradu. Njegove posle bo prevzel pravdni direktor Burton, dokler ni novi manager instaliran, kar se bo zgodilo 27. januarja.

Direktorska seja

Danes večer se vrši seja direktorjev S. N. D. Prosi se vae stare in novoizvoljene direktorje, da so gotovo navzoči. Seja se vrši v navadnih prostorih Slov. Nar. Doma.

Bo dobra zabava

Klub Pipa naznanja, da priredi v soboto 18. jan. izvanredni zabavni večer v S. N. Domu na 80. cesti. Za vsakega ljubitelja pristne domače zabave bo dovolj radosti in vseh dobrot. Vstopnina je samo 50c, in si morate vstopnice preskrbeti do 17. jan. Rud Novak, tajnik, 3552 E. 80th St. vam jih bo rad prodal.

Nove odbornice

Društvo Sv. Neže št. 139 C. K. of O. je izvolilo sledeče uradnice za 1930: predsednica Mary Peterlin, podpredsednica Theresa Kostainšek, tajnica Jennie Melle, 6806 Bonna Ave., blagajnica Katarina Perme, zapisničarica Frances Skuly, vratarica, Frances Kasunič. Nadzornice: Theresa Kosic, Mary Peterlin in Eva Peterlin.

Slov. godba Bled

Na letni seji Slovenske godbe "Bled" je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Andy Pirnat, tajnik in blagajnik A. Prezel, 19201 Cherokee Ave., zapisnikar John Tanko, Nadzorni odbor: J. Hribar, V. Videmšek, T. Jereb. Arhivar T. Jereb. Godbeni učitelj John Ivanusch. Naročila za godbo se sprejemajo pri Andy Pirnat, 1288 E. 167th St. ali pri Fr. Černe, 6033 St. Clair Ave.

Banket za Mihelicha.

V sredo 22. jan. se priredi banket in zabava v počast našemu slovenskemu councilmanu John L. Mihelichu. Večerja se vrši v dvorani S. N. Doma. Vstopnice, ki so samo \$1.00, se lahko dobijo v našem uradu.

Vreme

John Žnidaršič, slovenski krojač, 1134 E. 60th St. je dobil prav lepe in najnovejše vzorce za moške obleke, katere izdeluje po meri po jako zmernih cenah.

Slovenski radio program v nedeljo, 19. januarja bo zopet vrlo zanimiv.

V nedeljo, 19. jan. bo slovenski radio program zopet nekaj posebnega. Eni imajo radi petje, drugi godbo, tretji harmoniko, zopet drugi kaj posebnega. Skušaj se od nedelje do nedelje ustreči vsem. Menda bo prihodnjo nedeljo vsak nekaj dobil, kar mu uga-ja, kajti program bo sestavljen sledeče:

1. Slovenski trio, Messrs Eppich, Kogoj in Kolar. Zagravo valček.
2. "Domovini," zložil dr. B. Ipavec, dvospev Misses Minnie in Josephine Milavec, na glasovirju Miss Vera Milavec.
3. Glasovirska točka, igra Miss Vera Milavec.
4. Kalistrov orkester: harmonika in banjo, igrajo slovensko poskočnico.
5. "Srcu," skladba F. S. Vilhar, poje Miss Josephine Milavec, alt solo, na klavirju spremlja Miss Vera Milavec, na violino Mr. Louis Milavec.
6. "S'noč se m'je sanjalo," pojejo Josephine Milavec, Mimmie Milavec in Joseph Milavec, Mimmie sopran, Josephine kontra-alt in Joseph bariton.
7. Albert Miklavčič, 7 let star slovenski fantič, bo zaigral na harmoniko, in sicer sledeče komade: "Sem se oženil, se kešam," "Sladko vince piti," "Ko b' družga ne ime-la," "Čez tri gore."

8. Violin solo, igra Mr. Louis Milavec, na glasovirju spremlja Miss Vera Milavec.

9. "Rdeči sarafan," ruska narodna, dvospev, Misses Josephine in Mimmie Milavec, na klavirju spremlja Miss Vera Milavec.

10. Kalister orkester: harmonika in banjo.

11. "Kentucky Babe," angleška pesem, Misses Josephine in Mimmie Milavec, na klavirju Miss Vera Milavec.

12. "Vinček, oj vinček moj," Miss Mimmie Milavec sopran, Miss Josephine Milavec kontra-alt in Mr. Joseph Milavec bariton.

13. Kalister orkester: harmonika in banjo. Nekaj prav živahnega.

14. Slovenski trio.

Program pod vodstvom g. Primož Kogoj, oznanjevalec v slovenskem g. Ralph Danilo, oznanjevalec v angleškem Mr. John J. Grdina. Začetek ob 2. uri popoldne na radio postaji WJAY.

Dr. Hamann umrl.

V nedeljo je umrl eden najbolj priljubljenih zdravnikov v Clevelandu, dr. Carl A. Hamann, star 61 let. Tri tedne je bolehal v Charity bolnici, toda je podlegel srčni napaki. Poznan je bil tudi mnogim Slovincem, katere je uspešno zdravil.

Novi manager?

Državni senator D. E. Morgan je bil od republikanskih councilmanov izbran, da postane prihodnji mestni ravatelj v Clevelandu. Smatra se, da bo Mr. Morgan le go-rodje republikanskega bosa Maschketa. Ko so ga vprašali, kakšne načrte ima za bodočnost, je molčal.

Mrs. Simončič bolna

Nevarno je zbolela Mrs. Helen Simončič, p. d. Hojčeva mama, ki stanuje na 1265 Norwood Rd. Prijatelji-ce so prošene, da jo obiščejo.

1500 šivilj na delu

V ponedeljek se je vrnilo na delo 1500 šivilj v Clevelandu. Šaj so bile na štrajku en teden, 3500 šivilj je še vedno na štrajku.

Preveč surovega masla

Zvezni farmerski odbor je svetoval farmerjem, da uživajo doma več surovega masla, ker ga prihaja preveč na javni trg in se bo cena znatno znižala radi prevelike produkcije.

Društvo Lira na radio

V nedeljo 26. januarja bo pel zbor društva "Lira" na Slovenskem radio programu. Društvo se pridno vežba za nastop.

Listnica uredništva

J. G. Na vaše vprašanje vam odgovorjamo, da nika-ne poskusite kaj enakega, kot pišete v pismu. Boste zapri. Šaj znajo tudi v Ameriki enake predmete ravno tako dobro izdelovati.

Izvanredna seja

V četrtek 16. januarja se vrši izvanredna seja društva Žužemberk v S. N. Domu. Ker je v resnici važna zadeva na dnevnem redu, se članstvo prosi, da se gotovo udeleži.

Councilmani odpoklicani

Poseben odbor naprednih državljanov v Clevelandu bo pazil na akcijo onih councilmanov, ki so glasovali za odstranitev mestnega managerja Hopkinsa. Councilmane se lahko odpokliče, ako se nabere med volilci 500 podpisov. In med councilmani, ki je najbolj aktiven za odstranitev Hopkinsa, je Italijan De Maiores iz 4. distrikta.

"Norec" napada dekleta

Policija je včeraj oznanila, da je neki blaznež odgovoren za napade na 12 mladih deklet, ki so se zadnje čase pri-petili v mestu. Vsa cleveland-ska policija že štirinajst dni išče napadalca, toda ga ne more najti. Zakaj je policija sedaj razglasila, da je napadalec "blazen," si pač lahko tolačimo. Ker ga ne more-jmo ujeti.

"Tiskarski škrtat"

"Ameriška Domovina" ni navajena, da bi priprala opravičila s pomočjo tiskarskih škrtatov v javnost. "Tiskarski škrtat" je oni fant, na katerega se uredniki izgovarjajo, kadar so ga "polonili," pa nečejo tega javnosti povedati. Toda v sobotni izdaji "Ameriške Domovine" smo imeli pravega škrtata. Naznanjeno je bilo, da bo Mr. A. Grdina govoril pri koncertu Miss Zore Ropasove v Collinwoodu. Seveda, to ni odgovarjalo resnici, in zato kličemo na pomoč tiskarskega škrtata, tega lumpa, katerega smo prijeli za vrat in ga vrgli, vsaj za en čas, iz naše tiskarne. Stay out!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays
NAROCNINA:

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 11. Tue. Jan. 14th, 1930.

Slovenska narodna zavest.

Pretekli teden smo čitali v časopisih, ki izhajajo v naši rojstni domovini, jako lepe besede o slovenskem radio programu, ki ga je preskrbel Slovenski radio klub v Clevelandu. Slovensko časopisje v domovini je odobrilo naš slovenski program v Ameriki z bolj iskrenimi besedami in priznanjem kot smo pričakovali.

Radio urednik pri enem izmed velikih slovenskih dnevnikov v Ljubljani, piše med drugim: Mislimo, da se Slovenec v Clevelandu posreči do prihodnje zime doseči slovenski radio program. Pri nas v domovini gre vse tako počasi, in navajajo, da se prekljamo leta in leta, da dosežemo kako stvar, predno jo uresničimo. In tako smo mislili tudi o naših ameriških rojakih.

"Au, pa smo se zmotili! Že večkrat so nam dokazali Slovenci v Ameriki, da znajo take reči hitro napraviti. In tako tudi sedaj. Pljunili so v roke, prijeli krepko za delo, in že je bil slovenski radio program v Ameriki tu!"

To so krasne besede priznanja Slovencev v Ameriki od strani rojakov v domovini, katere nas zelo veselijo. Dale so nam mnogo vzpodbude, ker so bile menda prve besede priznanja strokovnjakov v domovini Slovencev v Ameriki. Kar nas je pa v poročilih slovenskih listov v domovini najbolj razveselilo, je končna pripomba, ki se glasi:

"Mi v domovini, ne smemo podcenjevati te edine ure slovenskega radio programa v Ameriki. Ameriški Slovenci s temi sami sebi vzbujajo in vzdržujejo slovensko narodnost zavest, obenem pa vrše za slovenski narod med drugimi narodi Amerike neprecenljivo propagando. Ameriški Slovenci so s svojim programom v radiu dosegli lep, krasen uspeh. Čestitamo!"

To so pomenljive besede. Slovenci v Ameriki se trudimo, da obdržimo svojo mladino za sebe, da si ohranimo vsaj en rod še za našo slovensko narodnost zavest. Brez te mladine bi izumrli v nekaj letih.

Dosti akcije se je podvzelo zadnja leta za vzdrževanje slovenskega duha med slovensko ameriško mladino. Narodni Domovi so nekaj pomagali, ustanovile so se razne slovenske šole v katerih se poučuje ameriško-slovenska mladina v slovensčini, slovenske katoliške šole so deloma pripomogle k večji ali manjši zavesti mladine do slovensčine, imeli smo mlade slovenske moči in jih še imamo, ki pojejo za grafofonske družbe slovenske pesmi, slovenski časopisi so začeli prinašati angleške strani, na katerih se skuša mladina, rojeni v Ameriki, prinašati angleško pisane vesti v slovenskem duhu.

Toda vse to so bolj posamezni poskusi, razdeljeni v svojem smotru, brez prave organizacije, ki sicer pomenijo veliko, toda so individualni in vsak cilja v svojo stran.

Prišla je slovenska ura na radiu. Ta ura ni samo ogromnega propagandnega pomena za slovenski narod v Ameriki, pač pa je neprecenljive vrednosti za našo mladino. Z mrzlo črko in besedo si ne morete zlepa pridobiti src nežne mladine, pridobite pa si jo z lepo, nad vse milobno slovensko pesmico.

Ta slovenska pesem je tako lepa, tako privlačna, da jo je vzljubila tudi naša mladina. Vsako nedeljo se podaja ta slovenska pesem tisočerm in tisočerm našim ljudem po zraku. Prihaja v njih hišo, kjer je zbrana družina, kjer so otroci, naša nada in up, in vsi poslušajo.

Očetje in matere pišejo "Ameriški Domovini," kako so veseli tega slovenskega radio programa, ko otroci ostanejo doma in poslušajo slovensko godbo in pesmice. In ko jih slišijo enkrat, jih zvrjolijo kar naprej, ker jim uhajajo.

V tem oziru je slovenski radio program neprecenljive vrednosti za boljšo narodno zavest naše slovenske mladine v Ameriki. Cesar nismo mogli tej mladini doprinesiti v šoli, doma s pridigami ali pri naših zabavah, to smo mladini preskrbeli s slovensko radio uro.

In če smo tej slovenski mladini vlili v mlada srca vsaj en procent boljše slovenske zavesti in ponosa do slovenskega naroda, ki ima tako krasne domače pesmi, tedaj je trud onih slovenskih trgovcev, ki so se zavzeli za slovenski radio program, bogato poplačan.

D O P I S I

Collinwood, O. — Prosim cenjeno uredništvo, da mi dovolite malo prostora v vašem cenjenem listu. Gotovo boste mislili, da sem kot oni jež, kateri je prosil lisico, da se ga usmili in mu da samo malo prostora v njeni koči; potem se je jež raztegnil tako, da je pobral še lisičji prostor in lisica si je mogla poiskati drugi prostor. Že večkrat sem si mislil, da ne bom tako pogosto pisal. No ja, saj nismo še pili likofa, da ne bomo več pisali. Tako pravi Jaka! Saj občinstvo ve, da smo še živi. No

letna seja in članstvo se je te seje tako v lepem številu udeležilo, da je to bilo prvič, kar članstvo pomni. Seveda, spodnja dvorana je bila natlačena, kakor da bi bilo kaj drugega. Seja se je končala v najlepšem redu, da se je članstvo kar čudilo. Mislimo, da bo treba še večerjo pripraviti, ali še do južine je bilo precej časa. Po večini je ves odbor preobrnjen. Marsikateri je dobil prijazno delo. Ravno tako sem naletel tudi jaz. No kaj pa. Dalj so mi prav prijetno delo, jaz pa sem ga tudi z veseljem sprejel, ker se nobenega se nisem branil. Prevzel sem nominacijo za društvenega tajnika in seveda so me tudi pošteno upihnil s tajnim glasovanjem. Ta je lepa! Zdaj pa bo kmalu več belih po glavi kakor pa črnih. Članstvu povem, da v resnici imam veselje do društvenega dela, samo bojim se, da mi ne bodo člani to veselje vzeli. Upam pa, da bom dobil še večje veselje do članstva in članstvo do mene. Ker nimam nobenega podobnega posla zraven tega, bom članstvo postregel največ, kot bom mogel, da bomo vsi zadovoljni. Porabil bom ves čas, kateri mi ostaja po delu, za korist društva in cele SDZ. Vedno bom pripravljen vam postreči v vseh slučajih a samo v enem ne bom mogel.

Gotovo vsak oče ali mati ve, kako težko je danes plačevati, bodisi še tako majhne račune, pa so še vedno preveliki. Radi tega vas prosim, da se ni treba zanašati na mene. Vsak naj si pomisli, da kdor ne plača, je suspendiran in kaj to pomeni, boste videli, če pogledate pravila na strani 56, člen 4; tam boste videli, kaj pravijo pravila in jaz jih moram rabiti; ako ne, pa sam kršim pravila. To naj si vsak član ali članica zapomni in upošteva, potem ne bo nobenega nereda. Dal vam bom še več časa, da boste lahko plačali in to bo tako: Na seji, oziroma pred sejo in po seji, vsakega 22. na domu zvečer od šeste ure do 8 in nič dalje. Potem pa v St. Domu na Holmes Ave. po starem 23., 24. in 25. od 6:30 do 8:30. Potem pa po 25. ne bom jemal več od nobenega. Zatorej mislim, da sem napravil pravilno in da boste s tem zadovoljni ter da boste to upoštevali.

Člani, kateri so bolj oddaljeni, so prošeni da pridejo na stanovanje plačat. Potem bi vas prosil, da pridete vsaj prvi mesec sami starejši plačat, bodisi na stanovanje ali pa St. Dom, da se bomo še več spoznali med seboj. Ni se treba bati priti na stanovanje; z veseljem vas bom pričakoval. Kar se pa tiče drugega, bodisi v slučaju sreče ali nesreče, pa pridite, kadar ste vi pripravljeni. Bo zmiraj odprto v takih slučajih. Kako boste prišli do mene, ker ne veste kje živim-vam bom malo orisal. Na Holmes Ave. ravno nasproti E. 157 ceste, druga hiša od dobro poznane slovenske brivnice Mr. Rakerja, ali nasproti Mr. Anton Pucel.

Se nekaj. Kakor se je sklenilo na seji novembra meseca, da mora vsak član ali članica, kateri se ne udeležijo glavne letne seje in sicer v decembru mesecu, da plača kazen 50c v društveno blagajno. Tisti ki ni bil, naj bo pripravljen, da bo šlo bolj hitro. Kar se ni tukaj, boste slišali prihodnje sejo dne 19. januarja; ste prošeni, da pridete v velikem številu.

Pozdrav
Louis Opara, tajnik,
15716 Holmes Ave. spodaj.

JAVNA ZAHVALA

Na zadnji seji Slovenske Narodne Čitalnice v Clevelandu je bilo sklenjeno, da se Čitalnica javno zahvali vsem

upravam časopisov, ki nam pošiljajo svoje liste brezplačno. In sicer sledijo:

Ameriška Domovina, Enakopravnost, Cleveland Journal, Prosveta, Mladinski list, Glas Naroda, Proletarec, Svoboda, Obzor, Glasilo K. S. K. J., Nova Doba, Ave Maria, Radnička Borba.

Iz tega imenika je razvidno, da Čitalnica prejema vse slovenske časopise; izjema je le list Amerikanski Slovenec, katerega uprava je odgovorila, da je St. N. Č. v Clevelandu gmotno podprta, vsled tega nam ne morejo pošiljati svojega časopisa brezplačno.

Za S. N. Č.

Milan Medvešek tajnik.

Cleveland, O. — Dovolite mi, da izrazim svoje mnenje o nedeljskem radio programu. Priznam, kakor gotovo tudi marsikdo drugi, da imamo vsako nedeljo boljši program. Hvala pevskega zboru "Zarja" za tako krasno petje. Nimamo samo v stari domovini izvežbane pevske moči, imamo jih tudi tukaj, v novi domovini. To se je zlasti pokazalo zadnjo nedeljo. Človek bi poslušal tako petje naprej in naprej.

Mislím, da bi tudi boljšega oznanjevalca ne mogli dobiti, kot je g. Danilo. Že njegovo narečje je kakor nalašč ustvarjeno za njegov poklic. Le naj se še kaj pošali, da bo kaj smeja. Želel bi, da bi prišli enkrat na radio tudi godbeniki na pihala.

K sklepu pa: hvala vsem skupaj, ki so nam omogočili tako krasen nedeljski užitek.

John Gornik,

Giddings Rd

Cleveland, O. — Dovolite mi, da tudi jaz izrazim svoje mnenje o slovenskem radio programu. Zadnji program, v nedeljo, je bil izvanredno bogat v vseh točkah. Vsako nedeljo nam radio program bolj ugaja. Če bo šlo tako naprej, potem bo kmalu slovenski radio program najboljši izmed vseh. Lahko smo ponosni na to.

Čestitam pevcem in pevkam dr. Zarja, ki so sodelovali pri programu. Pozdrav vsem rojakom širom Zed. držav.

John Unetič,
1134 E. 76th St

PRIMORSKE NOVICE

Knjige Goriške Mohorjeve družbe so pravkar izšle. Družba je izdala Koledar za leto 1930; Ivan Trinko: Naši paglavci: "Quo vadis?", prevod, drugi del; inž. Josip Rustja: Travnistvo. — Udje si lahko nabavijo nadalje z doplačilom 8 lir cerkveno pesmarico "Božji spevi," ki jo je uredil Vinko Vodopivec.

Knjige je tiskala Katoliška tiskarna v Gorici. — Koledar vsebuje vse polno kratkih črtic iz domačega življenja in vsega sveta. Naslovno stran in vzglavja posameznim mesecem je narisal France Gorše. Trinko je v svojih paglavcih podal več pristnih motivov iz Beneške Slovenije; knjigo je ilustriral F. r a n c e G o r š e. "Božji spevi" vsebujejo peščini originalne cerkvene pesmi k posameznim cerkvenim praznikom v letu. Skladbe so namenjene šibkejšim zborom na deželi. Zastopani so malodane vsi slovenski cerkveni skladatelji, med njimi Vinko Vodopivec, Premrl, Kimovec, May, David Doktorič; tu pa tam naletimo tudi na nova imena kakor Breda Šček, Komel, Lojze Bratuš itd. Lepopis je izvršil Roman Pahor, organist v Renčah.

Goriška Matica je izdala naslednje knjige za leto 1930: S l a v k o S l a v e c: Cigava si? Povest. Gizela Majeva: Vzorna gospodinja. Dr. J. Potrata: Zdravje in bolezen v do-

mači hiši, tretji del. Nande Vrbanjakov: Slike iz prirode Koledar Goriške Matice za leto 1930. — Knjige je tiskala "Edinost" v Trstu.

Smrtna kosa. Na Opčinah je umrla mati g. Vidava, župnika v Rodiku. — V nedeljo, dne 8. decembra se je gdnja Irma Kocjanova iz Žirij pri Sežani vrnila z obiska v Divači; nenadno jo je zadela možganska kap in dekle je izdihnilo drugi dan.

V Žirjah pri Sežani je nenadoma umrla, zadeta od srčne kapi, 28 letna Irma Kocjan, hčer uglednega in umnega kmetovalca Ivana Kocjana. Njenega pogreba se je udeležila velikanska množica ljudi, ki so iskreno sočustvovali s težko prizadeto rodbino Kocjanovo.

Konfiniranec g. Essich, župnik v Kortah, se še vedno nahaja v puljskih zaporih. Italijanska vlada se ni definitivno odobrila konfinacije na eno leto. V zaporu je slovenskemu duhovniku odkazana posebna sobica. Vsako nedeljo lahko mašuje na jetniškem hodniku. Kakor znano, je bil g. Essich konfiniran, ker je dal odstraniti papir, s katerim so fašisti prelepili slovenske napise na božji poti v cerkvi v Krkavcih.

Občinski načelnik v Ajdovščini Bertetto je premeščen. Ajdovci ne bodo žalovali po njem. Kakor vsak fašistični načelnik, si je dal prav luksuzno restavrirati občinski dom, priredil je fašistično sportno igrišče in potrošil za podobne šale težkega denarja.

Srebro na Krasu? Pod Fajtim hribom blizu Kostanjevice so odkrili rudo, ki menda vsebuje srebro in aluminij. Občinski načelnik se je odpravil z rudo v Rim, da jo tam preiščejo.

VESTI IZ DOMOVINE

Padel z vlaka. Nedavno je padel z vlaka v bližini Trbovelj 21-letni trgovski potnik Vincencij Sever, doma z Viča pri Ljubljani. Težko ranjenega so pripeljali v Trbovlje v rudniško bolnico. Zdravniki je ugotovili, da ima ponesrečenec poškodovan lobanjo in zlomljeni oboje nogi. Po treh urah trpljenja je revež umrl v rudniški bolnici. — Da je bil dober dečko, je videti iz tega, ker je na vprašanje, če ima še kako željo, odgovoril: "Pozdravite mi mamico!"

Deček ubil volka. V Kuršumliji v Srbiji se je te dni pripetil nenavaden slučaj, v katerem se je s svojim junastvom proslavil majhen deček. Kd so bili otroci spuščeni iz šole in so odšli domov, je eden med učenci svetoval svojim tovarišem, naj si natrpajo žepa s kamenjem, ker jih bodo po poti gotovo napadli psi. To so otroci tudi napravili. Pred vasjo Dankovičem se je pred njimi res pojavil velik zlen pes. Učenec so se ga ustrašili in se spustili v dir. Samo eden od njih, najšibkejši, je ostal. Deček je takoj spoznal, da se mora sam brait pred psom. Izvlekel je kamen ter udaril psa po črepinji, tako, da je ta omedlel. Nato ga je dečko še dalje tolkel po glavi in ga pobil. Ko je malček prišel domov, se je pohvalil, da je spotoma ubil hudega psa. Njegovi starši so takoj odšli na kraj sam, da bi ugotovili za kaj gre. Z grozo so spoznali, da njihov pogumni sinček ni ubil psa, temveč — volka.

Po štirinajstih letih našla sinov grob. V Belgradu živi, kot tisoče in tisoče mater po vsem svetu, nesrečna gospa Maksimovičeva. — Pred štirinajstimi leti ji je na fronti padel sin, podporočnik Djordje, ali mati ni odtedaj vedela niti za njegov grob. Pred dnevi pa je čitala v časopisih, da je

zgradilo v Nišu nagrobnik, v katerem so shranjene kosti padlih junakov. Nagrobnik pa je zgrajen prav nad grobom — podporočnika Djordja Maksimoviča iz Belgrada. Gospa Maksimovičeva je zvedela tako za sinov grob! Svečana blagoslovitev nagrobnika v Nišu se je vršila, 15. decembra. Prisostvovala ji je s solzami in materinsko žalostjo tudi gospa Maksimovičeva, ki jo je v štirinajstletni nesreči doletela vsaj ta sreča, da je našla in da ve za sinov grob.

Pet let zapora za osem kokoši. Sodišča v Srbiji strogo preganjajo razne kriminalne zločine. Pred sodiščem v Jagodini se je te dni zagovarjal Milan Radovanović iz sosednje vasi Malega Popovića. Pred dvema mesecema je v družbi več sokrivcev ukradel neki sosed, mladi vdovi, 8 kokoši. Lastnica jih je pri tatvini zasačila, toda Radovanović jo je surovo pretepel. Sedaj je dobil kazen pet let težke ječe.

Davek na radio v Brezicah. V kritje proračunskega primanjkljaja je občinski svet sklenil poleg že dosedanjih davščin v novem letu 1930 še nov davek na radio sprejemne aparate in sicer po 100 dinarjev, in sicer brez ozira na velikost aparata.

Pogrešani Jerman najden mrtev in oropan. Iz Trbovelj: Dne 14. decembra je minilo deset tednov, odkar so sorodniki pogrešali rudniškega staroukopojca, 38-letnega Jermana Rudolfa, bolnega na padavici. Šel je gobe nabirat, a ga ni bilo več nazaj. Iskali so ga na vseh krajih, koder so mislili, da je hodil, šele včeraj ga je našel neki berač v hosti v Svinem nad Trbovljami. Ko so orožniki prišli na lice mesta, so videli, da je že Jermanu, ki je ležal na ustih in je že razpadal ter se je ob napadu boleznij najbrž zadušil, nekdo ukradel čevlje in eno gamašo. Nesrečnega Jermana so spravili v mrtvašnico. Aretirali so nekega 20-letnega fanta radi suma, da je oskrnil mrtveca.

Umrli so v Ljubljani v času od 14. do 21. decembra: Ursula Schein, zasebnica, 76 let, Ilirska 22; Anton Cigoj, bivši vinski trgovec, 77 l, Cesta na Rožnik; Ivana Urbanc, vdova tesarja, 66 let, Vidovdanska cesta 9; Terezija Melik, užitkarica, 81 let, Črna vas 11; Marija Tomažič, hči stavbenika, 1 dan, Lipičeva ulica 5; Terezija Bauer, vdova art. kapetana, 83 let, Poljska cesta 6; Ana Knuth, vdova šolskega upravitelja, 75 let, Idrijska ulica 5; Ivan Kozjek, krojaški pomočnik, 28 let, Celovška cesta 63; Ivan Keber, trgovec 50 let, Murnova 4; Vojt. Per. tot, sin nadgeometra, 21 let, Vidovdanska 9; — V bolnišnici so v istem času umrli: Angela Matečič, žena podpreglednika, 33 let, Semič; Franc Gabrovšek, sin posestnika, 23 let, Matena 29; Vida Gabrič, hči trgovskega uslužbenca, 2 leti, Dobrunje 80; F. Jesencvec, mizarski pomočnik, 67 let, Gornji Logatec; Marija Škufca, služkinja, 17 let, Krka; Anton Makovec, dninar, 47 let, Mošenik; Marjeta Keržič, hči posestnika, 9 let, Vodice; Stanko Klavžar, sin rudarja, 3 leta, Hrastnik; Franciška Muštar, užitkarica, 50 let, Kompolje; Franc Auere, sin natakarka, 1 leto, Gosposvetska cesta 11; Štefani-ja Laznik, hči delavca, 5 dni. Zg. Šiška; Josip Lunder, sin posestnika, 4 leta, Visoko 2; Jurij Rogelj, občinski ubogi, 65 let; Martin Jereb, delavec, 59 let; dr. Viktor Breskvar, zdravnik 44 let, Gregorčičeva ulica 7.

Če verjamete, al' pa ne...

"Ali vam je prijatelj že kaj pisal iz svojega potovanja?"
"Da, pisal mi je dve karti: Eno iz zapora, drugo pa iz bolnice."

Na St. Clairju se srečata dva rojaka, ki se nista videla že dolgo časa, a sta oba iz ene in iste vasi doma. Najprej se je pričel pogovor o letošnjem pridelku, kakšen da je in koliko da ga je v kleti. Potem sta prišla na delo, potem na vreme in končno tudi na družine.

"Kako se pa godi kaj tvojim bratom?" je vprašal eden.

"Starejši se je oženil, mlajšemu se pa dobro godi," je povedal rojak.

Pri streljanju Euclid Rifle kluba sem zadnjič enkrat slišal tale prijateljski razgovor: "Ti, kaj me pa venomer dražiš in se delaš norca iz mene?"

"O, jej! Koliko norcev se pa da napraviti iz tebe?"

"Več kot iz tebe!" je kričal užaljeni sobrat.

Šele sedaj sem zvedel, na kakšen način so dobili pri sosedovih radio za Božič. Pred prazniki sta se pogovarjala sosedova mala otroka, Micka in Janezek o božičnih darilih, ki upata, da jih dobita. Pa je rekla Micka:

"Ata me je vprašal, kaj nama naj prinese Božiček. Rekla sem: sanke."

Janezek: "Zakaj pa nisi rajne rekla, da naj prinese radio?"

Micka: "Ti tega ne zastopiš. Saj bova dobila radio. Ata bo hotel kupiti sanke, mama pa radio in mamina takoj zmerom obvelja."

Žena je hotela vedeti od svojega moža, kaj bo storil po njeni smrti. "Saj vem, oženil se boš," ga je nadlegovala.

"Storil bom to, kar vem, da bi tudi ti storila na mojem mestu," ji je odvrnil v zadregi.

"Vidiš ga dedca," je porasla. "O, saj sem vedela, da komaj čakaš, da dobiš drugo!"

"Veš kaj, nekaj denarja mi manjka. Ali mi moreš posoditi sto dolarjev?"

"Mi je prav žal; jih imam samo sedemdeset pri sebi."

"Pa mi jih daj tistih sedemdeset, trideset mi jih pa ostaneš dolžan."

"Ob pogledu v naravo, ki je vsa zavita v mrzlo, zimsko odejo, me zaboli srce, če pomislim na uboge, prezebajoče ljudi."

"Jaz se pa veselim!"

"Ali nimaš nič srca?"

"O pač! Moj oče je namreč trgovec s premogom."

"Kako se kaj počutiš v zakonu?"

"Izbornno, od dne do dne postajam mlajši. Kakor v svojih dečjih letih kadim sedaj zopet skrivaj."

"Mamica, povej mi, koliko sem ti vreden?" vpraša mali Frankie.

"Koliko si mi vreden? Joj, milijon in še mnogo več!" mu odgovori dobra mamica.

Deček se za hip zamisli, nato pa reče: "Mamica, ali bi mi dala na ta račun en nikelj za ajksrim?"

"Ali ti verjameš v sanje? Kaj pomeni, če sanja oženjen mož, da je še samec?"

"Nič drugega ne pomeni kot veliko razočaranje, ko se prebudi."

SVETLOBA IN SENCA

Povest

"Moliva!" je dejal zopet oče, ki ga je že dušila sapa.

Tako sta hodila zdaj po mehih, z vlažnim listjem nastlanih tleh ob gozdih širokovejnega kostanja, oče naprej, hči za njim, da ne bi njena h oja njega priganjala. kakor da peša, da bi pregovorila očeta, da počije. Ustavil se je; a sesti ni hotel, češ, da bi mu ostrmele noge, ki jih je komaj dobro omel. Priromala sta že precej visoko, in iznad megle, ki se je na višini razkrajala, se je zasvetila cerkva. Ta pogled je navdal starega moža z novim zaupanjem. Čutil je pač utrujenost, in klecale so mu noge; toda vera in upanje ga je gnalo naprej in ljubezen do ubogega Toneta. Tudi Mana se je veselila, da prideta kmalu na goro, in kar želela je gori ostati ali da bi se vsaj ta dan ne bilo treba vračati, ko bo veselje šumelo po vasi in spominjalo njo izgubljene sreče.

Na zadnjem klancu je začelo moža že pobirati. Hropel je hudo, si brisal pot z obraza, se opotekal in ustavljaj, ker mu je začelo srce nagajati. Oziral se je po hribih okrog, po prehojenem potu nazaj, da bi skril utrujenost, a trdovratno se je branil vsake jedi. Tako sta prilezla na vrh. Gori je vlekel mrzel veter, in Mana je zavijala očeta, ki je bil ves v potu, v debelo suknjo, ki jo je nosil med potom ogrnjeno. Klančarja je vleklo v cerkev. Tam je padel na kolena in molil goreče, kakor za sebe še nikoli.

"Pojdite v klopi!" mu je šepnila hčerka, ko se je bil utrujen naslonil. Oče je odkimal in ji stisnil v roko eno krono, da naj jo nese okrog oltarja v dar. Ko se je vrnila, je oče vstajal. Toda kakšen je bil! Bled in siv v lice kakor mrlič.

"Pojdiva!" je šepetal in oprijemši lezel iz cerkve. "Ali Vam je slabo, oče?" ga je izpraševala zunaj hčerka in ga peljala po poti do prve hiše.

"Mrz me je stresel," je dejal oče, "in kar črno se mi je naredilo pred očmi."

V hiši sta dobila gorak zajtrk; odleglo pa očetu ni. Mana je bila v velikih skrbeh, kaj da bi počela, če bi spravila očeta v posteljo ali poslala po zdravnika, ki bi mogel priti še drugi dan. Ljudje so ji bili sicer na roko; toda videlo se jim je, da jim nadlega ni prijetna.

"Kako pa Vam je, oče?" je vprašala v strahu Mana. "Ej, tako," je mrmral mož. "V glavi se mi vrti, in tema se mi dela. Kaj hočete? Star človek. Hvala Bogu, da sem opravil! Ej, Matj božja bo pomagala. Saj imam jaz tudi rad svojega sina, samo pomagati mu ne morem. — Ti, Mana, kaj, če bi šel kdo po gosпода? Saj morda ni take sile; ampak varna pot. Moj Tone!" — zmanjkalo mu je besede, lovil je sapo in se naslonil na mizo.

"Kaj pa je, kaj pa Vam je?" je zakričala Mana in se sklonila čezenj. Domači so prihiteli in tresli in dramili in močili moža, ki se ni več zavedel.

"Umril je," je dejal gospodar, ki ni bil vesel takega gošča.

"Oh, pomagajte mi!" je tarnala Mana. "Saj vidite, v kakšno stisko sem zašla. Vse vam bom povrnila."

"Kaj bo zdaj?" je vprašal gospodar in izpraševal, odkod da sta prišla, kako daleč imata do doma in kaj bi ukrenili. Mana je jokala zraven očeta,

ki jo je bil zapustil v toliki stiski in obložil s tolikimi skrbmi.

"Kar tukaj denimo mrliča na oder!" je menila gospodinja. "Težave so; toda kaj se hoče? Dekletu je še hujše. Bo že Bog plačal."

Mane tudi res ni vlekla zdaj nobena reč domov v zapuščenno hišo, kjer bi jo bilo pri bellem dnevu strah.

Medtem je zapel mrtvaški zvon in opomnil Mano, da mora poslati poročilo na Klanec do Brica, da bo tudi on zvonil. Dobri ljudje so uredili vse potrebno, kolikor so mogli in znali, semtertja je prišel tudi kdo kropit in molit za tujega moža.

Dve noči je prečula Mana ob mrtvaški postelji, in studence solza je usihal v upadlih očeh. Ko pa je bil tretji dan prinesel tesar krsto in so zvonovi zvonili k pogrebu, ko je hči jemala slovo od svojega očeta, je vstopil nenadoma Bric in za njim Tone. Sestro je stresla groza, ko je zagledala svojega brata. Prva misel je bila, da je spomin in da je tudi Tone umrl.

Sin se je sklonil, objel očeta in ga pokropil s svojimi solzami; potem je prijel z obema rokama sestro za roko, in skozi solze so se jima nasmehale oči, kakor se zasveti mavrica, če obsije solnce deževne oblake.

"Kako pa, da si prišel?" je izpraševala sestra.

"Prost sem. Preiskava je ustavljena," je dejal brat.

"Hvala Bogu! Glej, nisva zastoj romala z očetom k Materi božji."

Zagrebli so očeta gori na zelenem Primskovem, in sin in hči sta tiho obetala, da ga ne bosta pozabila, da ga obiščeta vsaj enkrat na leto.

V.

Ko so bili opravili molitve in se zahvalili dobrim ljudem, ki so jim bili pomagali v nesreči, so se napotili vsi trije proti domu. Brat in sestra sta molčala, zatopljena vsak v svojo čustva bridkosti in vdanosti. Bric pa ju je zabaval z modrovanjem o smrti, kako da se človek polagoma nanjo navadi, namreč na tujo smrt, in kako da je pravzaprav grdo, če se nekaterim čisto naravno zdi, da mrjo drugi, sami bi pa hoteli večno živeti, dasi bi jih živa duša ne pogrešila, in nagajajo iz same nevoščljivosti, ko se mora vendar prostor narediti mlademu zarodu.

Tone in Mana, ki sta bila vso to tolažbo preslišala, nista nič ugovarjala, kar je Bricu zelo ugajalo, češ, da sta pametna in si dasta kaj do povedati, ne kakor nekateri, ki jočejo in tulijo, dokler je kaj pogrebcev blizu.

"Ko smo starega Brusa pokopavali," je dejal, "je njegova hči Neža tako rjula, da so se mrliči plašili, in še v jamo nam je skočila. Če mene pokopljete z očetom, je vpila, še mene! — Zaj sem dejal: Zagrebimo! in vrgel eno lopato zemlje na sitno žensko. Ti ne veš, Tone, kako hitro je bila zunaj in kako je potem mene zmerjala."

Potem je začel zopet namigavati, kdo da bi bil Miha ubil, in prerokovati, da se bo Jerica kmalu kesala. Tone in Mana nista razumela ničesar; priklimal je zdaj on, zdaj ona kakor marsikak pobožen poslušalec kakšne soparne polletenske nedelje v cerkvi pri nauku.

Ko so se vrnil v vas, je prihitela Bricova žena z malim Janezkom, svojim prvorojenčkom, v naročju na prag in vabila Toneta in Mano na večerjo; toda brat in sestra sta hotela biti sama.

"Bric, Bog ti povrnil!" je dejal Tone in segel prijatelju v roko. "Midva ostaneva prijatelja."

"Menda vendar," je dejal Bric. Mana in Rozala pa sta se jokali, in v tej splošni žalosti je še mali Janezek zavekal.

"Oh, zdaj sva sama!" je ihtela doma sestra in se spominjala očeta, kako je bil dober in skrben, in se kesala, če mu je prizadela katerikrat kako bridkost. "Od vsega sveta sva zapuščena."

"Tem tesneje sva navezana eden na drugega," je osrčeval brat malodušno sestro, "in če se bova rada imela, nama ne pride nobena nevoščljivost do živga."

"Oh, prav nevoščljivost nama je razdrila srečo, ker sva jo premalo skrivala. Bog ve, če so drugod ljudje tudi tako nevoščljivi kakor pri nas. Ali veš, Tone, da je meni že prišlo na misel, da bi prodala midva svoj dom in se preselila?"

"To ni nič, Mana," je ugovarjal brat. "Ljudje so povsod dobri in hudobni; eni se poboljšajo, drugi pohujšajo; kdo se more nanje zanesti? Pustiva jih midva pri miru in imela bova mir pred njimi. Očetovega doma pa ne smeva prodati, ker nama ga je zapustil tudi za spomin."

"Le ljudje, ljudje!" je tarnala sestra.

(Dalje prihodnjič)

RADIO IN TEHNIKA

Vsi vemo, da je radio kot panoga moderne tehnike povzročil silen preobrat in neverjetno hiter razvoj v telefonski in telegrafski tehniki. Ni pa samo prisilil te panoge, da je hitro skušala vedno odgovarjati zahtevam sodobnosti, temveč je tudi mnogim drugim pridobitvam moderne tehnike s svojimi zahtevami dal neverjeten pospešek.

Tako je na primer zelo zanimivo in uspešno vplival na razvoj gramofonske industrije. Vse radio postaje prav rade prenašajo svojim naročnikom glasbo z gramofonskih plošč. Pri velikem številu oddajnih postaj je jasno, da je rastla zahteva po najboljših in novih ploščah. Kot dokaz za to naj omenimo, da je samo ljubljanska postaja preigrala v preteklem letu okrog 4000 plošč.

Pri tako velikih porabi plošč je seveda jasno, da skuša vsaka tovarna gramofon. plošč kar najbolj izboljšati svoje izdelke. Zakaj naročniki radi želijo poslušati le tako gramofonsko glasbo, kateri se le malo ali nič pozna, da prihaja z gramofonske plošče.

Zato so v Ameriki začeli iz delovati posebne gramofonske plošče za radijski prenos. Glasba iz teh plošč se proizvaja tako čisto in jasno, radijski naročniki ne morejo ločiti te plošče od običajnega radijskega prenosa. Seveda iz delujejo te plošče s prav posebno vestnostjo. Najprej izvedejo že sprejemanje na voščeni matrici z vso natančnostjo. Nadalje sprejemajo posamezne komade na zelo velike plošče s premerom 40 cm, ki se prav počasi vrte. — Tako naredijo te plošče samo 33 in pol obratov na minuto, dočim jih običajno naredijo 78. Zanimivo spremembo so pa uvedli tudi v tem, da igrajo te nove plošče iz sreje navzven, torej narobe kot pri običajnih.

To pa zato, ker je znano, da je plošča proti sredini vedno slabša, naročnik pa je, če že mora poslušati reproducirano glasbo, potem nezadovoljen, če je najslabši del vedno konec. — In zato imajo Amerikanci gotovo prav, če se zavzemajo za načelo: Konec dober, vse dobro.

60 let je minilo

1. novembra 1929, odkar je neki Avstrijec iznašel dopisnico in Avstrija jo je tudi prva od vseh držav vpeljala v promet.

Bacil "papagajeve bolezni" najden

Baltimore, Md., 13. jan. Dr. Herbert Ward, bakteriologist od državnega oddelka za javno zdravstvo, je naznanil, da se mu je posrečilo izolirati bacil najnovejše bolezni, ki se zove "psittacosis" ali "papagajeva bolezen," ki je zadnje čase zahtevala več človeških žrtev. Obenem je dr. Ward izoliral tudi bacile, ki povzročajo tifus. Zdravnik se je podal na delo, ko je slišal, da so štiri osebe obbolele v Baltimoru, potem ko so negovale papagaja v neki trgovini. Zdravnik je papagaja dobil in ga temeljito preiskal. Omenjena "papagajeva bolezen" je zadnje čase povzročila smrt 12 oseb v Zd. državah.

MALI OGLASI

Naznanilo in zahvala

Čast mi je sporočiti, da so se oglasili v naši prodajalni za pohištvo iz Barbertona sledeči: — Mr. in Mrs. Jernej Zupec s svojo hčerko Frances in zetom Fr. Battinaj-em, ki so nakupili filnega pohištva za mladi par, ki se namerava poročiti 1. februarja, v Barbertonu. Poroka se vrši v cerkvi dopoldne, zvečer pa ženitovanje v dvorani društva Domovina. Novemu paru tudi mi želimo ohilo sreče in zadovoljstva ter se zahvaljujemo za naklonjenost, ko so se odzvali v naši prodajalni.

A. Grdina & Sinovi

Društvo Žužemberk

Pozor, člani in članice društva Žužemberk! Na zahtevo večine članov se sklicuje izvanredna seja dne 16. januarja 1930, ob 8. uri zvečer v S. N. Domu na St. Clair Ave, soba št. 4. Ker je seja velikega pomena v dobrobit in napredek društva, mišlim, da bo vsak član gotovo navzoč. — Tajnik. (12)

Dve sobi

se dasti v najem, klet in druge ugodnosti. 922 E. 70th St. (13)

Policijski pes

nemške pasme, je naprodaj. — 6422 Spilker Ave. (12)

Pozor!

Članice društva sv. Neže, št. 139, C. K. of O., se naznanja, da se gotovo udeležijo seje v sredo 15. januarja in naj pripeljejo tudi svoje prijateljice s seboj, ker po seji bomo imele tudi "card party" in nekoliko priigrizka. — Tajnica.

Soba

se da v najem za enega fanta. 5909 Prosser Ave. (12)

VABILO na ZABAVNI VEČER

ki ga priredi

KLUB PIPA

V SOBOTO, 18. JANUARJA, 1930

Ob 7:30 zvečer

V SLOVENSKEM NAR. DOMU NA. 80. CESTI

Občinstvo je vabljeno, da nas poseti, ker bo pripravljeno za vsakega ljubitelja dobre zabave dovolj. Za plesateljine bo skrbel Šulen duet.

Vstopnina je 50 centov za osebo. Vstopnice si morate preskrbeti do 17. januarja.

Vljudno vabi

Klub Pipa

Chicago Chain Store Co.

Posebno naznanilo:

ZAČENŠI

v sredo 15. januarja ob 9. dopoldne

SE PRIČNE NAJVEČJA IN NAJPOMEMBNEJŠA

RAZPRODAJA

VSE NAŠE ZALOGE

VSE CENE SO SILOVITO ZNIŽANE

Opomba: V torek je naša trgovina zaprta, da pripravimo ceno in blago za to razprodajo

Pazite na velike plakate, ki vam bodo prineseni pred vrata.

Darila zastoj pri odprtiji.

Chicago Chain Store Co.

6101 Glass Ave., vogal 61. cesta

R. BREMSON, lastnik.

Blizu St. Clair Ave.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjamo vsem znancem in prijateljem, da da je nemila smrt vzela življenje moji ljubi soprogi in materi štirih otrok

JENNIE POZUN

Umrila je 5. decembra v bolnišnici za operacijo. Rojena je bila 16. maja, 1894 v Nadlesku pri Ložu na Notranjskem. V Ameriki je bivala 16. let. Tem potom se zahvaljujemo vsem tistim, ki ste jo obiskali, ko je ležala na mrtvaškem odru. Lepa hvala vsem za darovane vence: od brata in družine Koren, od sestre in družine P. Vinter, Frank J. Koren, John Koren, Jim in družina Pevec, Louis in družina Cigoj, družina Colarič, družina Bucar, družina Joseph Kodrič, Mary in Anton Vidmar, Mike Vinter, Peter in družina Kodrič, družina Vogel, O. Gordon, Cleveland Packing Machine Co.

Lepa hvala nabiralcem: Louis Zgone in Venc. Jenkovsky in darovalcem v American Steel & Wire Co. Najlepša hvala društvu Zvezdni Sosedje, št. 158 SNPJ za krasen venec in za obilno udeležbo pri pogrebu. Lepa hvala S. N. E. Jednoti za tako hitro izplačilo. Hvala lepa tudi društvu Združeni Bratje, št. 26 SSPZ za veliko udeležbo pri pogrebu. Hvala predsedniku Frank Fucelnu za lep nagovor.

Hvala tudi tistim, ki ste dali avtomobile na razpolago. Hvala pogrebniku J. Želetu za ves trud in za vso njegovo postrežbo. Še enkrat se zahvaljujemo vsem skupaj.

Te bi pa, draga Jennie, naj bo lahka tuja gruda.

Zalujoci ostali:

John Pozun, soprog; John, Stanley, Max, Jennie, otroci. Zapušča tudi mater, brata, sestro, dva bratranca in sestrično.

Cleveland, O., 10. januarja, 19010 Shawnee Ave.

Domače klobase dobite zdaj pri

FRANK GORENC

1435 E. 55th St.

Endicott 9716

SE PRIPOROČAM.

(Fr. Tue. — x)

BRAZIS BROS.

FINE OBLEKE IN VRHNE

SUKNJE PO \$14.50

6905-07 Superior Ave.

POZOR! POZOR!

Mi izdelujemo furneze, kloparska dela, splošna popravila, vna dela iz medenine in bakra. Točna postrežba. Se priporočamo za obila naročila.

Complete Sheet

Metal Works

F. J. DOLINAR

1403 E. 55th St.

Tel. Henderson 4236

(Tue. Fri.)

DESET LET POZNEJE

Nadaljevanje romana
"DVAJSET LET POZNEJE."
Spisal ALEXANDER DUMAS
za "Ameriško Domovino"
A. SAREK.

Lavaliere je vstopila pri kraljici materi, ne da bi slutila, da se je proti njej skovala zarota. Misli je, da gre za kako službeno zadevo, in ko je pozdravila, je obstala v precejšnji oddaljenosti od Ane Avstrijske, čakajoča nje nje nih ukazov.

— Le bliže stopite, gospodična, da se tudi medve nekoliko pogovoriva o tem, kar danes že ves svet govori.

Luiza je obledela.
— Nikar ne igrate nevedne! — je nadaljevala Ana. — Kaj pravite k dvoboju med gospodom Guichejem in Wardesom?

— Moj Bog, veličanstvo, o tem dvoboju sem šele včeraj čula, — je odgovorila Luiza.

— Pa niste že prej vedeli, da mora priti do tega dvoboja?

— Kako naj bi vedela to? — Ker vam mora biti znano, zakaj sta se oba gospoda sprla.

— Ne, to mi ni znano, kraljevska visokost.

To vaše izbegavanje bi se vam samim moralo zdeti presramotno in prenizko, — je povzela Ana.

— Moj Bog, vaša kraljevska visokost me straši. Čemu ta ledeni ton? Ali sem imela to nesrečo, da sem padla v ne milost?

— O vas se preveč govori, — je rekla Ana, — In ne vidim rada, da se o kaki dvorni gospodični mnogo govori.

— Vendar jaz ne morem razumeti, kraljevska visokost, kdo naj bi se bavil z mojo osebo, — je odvrnila Luiza.

— I kdo? — Pa primer gospod Guiche, ki vas je branil. On je kavalir, in lepe pustolovke rade vidijo, če radi njih kavalirji lomijo svoja kopja. Jaz pa sovražim dvoboje, in prav tako sovražim pustolovke, ki dajejo povod takim dvobojem.

Lavaliere se je globoko priklonila, nato pa se vzravnila in rekla: — Kraljevska visokost, vprašala sem, kakšen je moj zločin. Tega pa še do zdaj nisem izvedela, in kraljevska visokost me naj ne obsoja, dokler mi ne da prilike, da se opravičim.

— Glejte, glejte, — je zaklicala Ana. — Nu, se bom jasneje izrazila. Če se boste i v nadalje tako obnašali, kakor se obnašate sedaj, tedaj boste nas ostale ženske tako ponižali, da se bomo sramovale pokazati se ob vaši strani. Sicer pa, kaj sem čula? Vi ste nevesta?

— Da, kraljevska visokost, — je odgovorila Luiza in prebledela.

— Zaročeni ste z nekim plémičem. Kako mu je ime?

— Grof Bragelonski.

— Ali veste, da imate srečo? Deklica brez premoženja, brez posebnih osebnih prednosti naj bi zahvalila Boga, ki ji naklanja tako bodočnost. Kje pa je grof Bragelonski?

— V Angliji, — se je vmešala v razgovor madame, — in sicer po kraljevem nalogu.

— Tega mladega moža se bo pozvalo nazaj, gospodična, in vi boste takoj spravili z njim v red svoje zadeve. Ali ste vi mogoče drugega mnenja? Mlade deklice imajo včasih čudovite nazore. Želim vas privedi nazaj na pravo pot.

— Kraljevska —

— Niti besedice več!

— Kraljevska visokost, nad

vsem tem, kar mi očitete, sem nedolžna. Saj vidite moj obup.

— Samo nobenih komedij, če smem prositi, — jo je prikinila Ana Avstrijska. — Vrnite se zdaj v svojo sobo in premišlujte nekoliko lekcijo, ki ste jo dobili.

Bila je sedem ura, ko je kralj odvečerjal. Po večerji je vstal, pozval Saint-Aignana ter mu ukazal, naj ga pospremi h gospodični Lavalliere.

Saint-Aignan seje prestrašil.

— Nu, čemu ta strah? — je vprašal kralj. — Poslej bodo ti moji obiski redni in običajni. Enkrat je treba začeti.

— Toda sire, videli naju bodo. Imeti bi morala vendar kak vzrok.

— Nobenih vzrokov ni treba. Nič več se nočem skrivati, ker sem že do grla sit tega slepomišljenja.

Nato to ni mogel Saint-Aignan ničesar odgovoriti, in bil je vesel, ko je videl, da sta prišla neopažena čez dvorišče k stranskemu krilu gradu, v katerem so stanovale častne gospodične. Ko sta dospela do njenih vrat, se je hotel grof Saint-Aignan odstraniti, toda kralj ga je pridržal, češ, da ga mora spremljati h gospodični.

Kralj je našel mladenko v solzah.

— Kaj? — je zaklical. — Jokali ste? Zakaj ste tako žalostni?

Luiza mu ni odgovorila.

— In celo v oči me ne pogledate! — je nadaljeval Ludvik. — Za božjo voljo, kaj se je zgodilo? Ali vas je kdo žalil?

— Ne, nihče me ni žalil, sire.

Najsi je kralj silil vanjo, kolikor je hotel, vendar ni mogel spraviti niti besedice iz nje, ki je samo krčevito ihtela. Končno ga je minila potrpežljivost in jezen je odšel s Saint-Aignanom iz sobe.

Ko pa je odhajal, ni bil tako srečen, kakor ob prihodu; pri bližnjih vratih se je odmaknil zastor, za katerim se je pokazal obraz vojvodinje. Čim je videla odhajati kralja iz sobe svoje dvorne gospodične, je takoj pohitela sama v sobo, iz katere je pravkar odšel kralj.

Komaj je kralj odšel, se je zgrudila Luiza pred razpelo na kolena. Skoro istočasno so se odprla vrata in vstopila je vojvodinja.

— Gospodična, — je rekla vojvodinja, jezna in razburjena, — res je prav lepo klečati na kolenih in igrati vlogo pobožne. Toda, ker ste tako vdani nebeskemu kralju, bi bilo prav, če bi tudi nekoliko bolj spoštovali voljo posvetnega kralja.

Luiza jo je začudeno pogledala, madame pa je nadaljevala:

— Njena kraljevska visokost, kraljica - mati, vas je svarila, da se čuvajte, da ne dajete povoda zlobnim govoricam. Vi dajete s svojim obnašanjem dvoru slab vzgled. Zato vam izjavljam, gospodična, in to brez navzočnosti priča, ker vas nočem poniževati, da ste od te ure spet prosti ter da se lahko vrnete nazaj k svoji materi v Blois.

Luiza ni ničesar odgovorila, ter je komaj opazila, da je madame odšla. Bila je po-

polnoma zmedena. Končno pa je vstala, kakor da je dozorrel v njej trden sklep. Ogrnila je plašč ter odšla iz sobe. Dospela je do vrtnih vrat v trenutku, ko so se tam izmenjavale švicarske straže. Izginila je skozi vrata na prosto, še preden je utegnil častnik vprašati, kdo je dama, ki odhaja iz gradu.

2. poglavje.

Triumf in ponižanje.

Luiza je hitela na levo po cesti, ne da bi vedela, v katero smer gre. Bilo je zdaj prvič, da se je nahajala sama na pariški ulici. Tako je dospela končno na Greve trg. Ko se je pričela v zmedo ozirati okoli sebe, je nenadoma stopilo iz neke krčme par pijancev, ki so jo, z glasnim smehom in robotimi besedami, takoj obkrožili. Luiza je izprevidela, da je izgubljena, če ne dospe takoj pomoč. Takrat pa se je nenadoma razklenil krog, ki jo je obdajal, in v naslednjem trenutku je telebnilo par mož na tla, podrtih od udarcev trde pesti.

Pred deklico je stal muškertirski oficir.

— Strela božja! — je rekel. — Saj to je gospodična Lavaliere!

Deklica ga je pogledala, ko je slišala imenovati svoje ime ter spoznala gospoda d'Artagnana.

— Da, jaz sem, — je rekla, — ter se oprla na njegovo roko. — Prosim vas, branite me! — je zaprosila.

— Pa kam ste bili namenjeni ob tej uri?

— V Chaillot, gospod vitez.

— Tedaj bi bili morali iti baš v nasprotni smeri, gospodična.

— Torej prosim vas, odvedite me na pravo pot in pojedite kos pota z menoj.

Gaskonec ji je ponudil roko. — Kaj neki hoče v Chaillot? — se je vprašal. Nato je povzel: — Najbrž niti ne veste, kje je Chaillot? Je dokaj daleč od tu; eno dobro miljo.

— Oh, nič ne de, prišla bom tja.

— Pa kam želite pravzaprav, gospodična?

— V samostan karmelitaric. In ker sva se baš sestala, vas prosim, sprejmite mojo zahvalo in hkrati moj zadnji pozdrav.

— Vaš zadnji pozdrav? — Tak vi želite iti v samostan?

— Da, postala bom božja služabnica. Odpovedati se hočem svetu. Zdaj poznate moj sklep. Zdaj veste moj cilj. Kralj pa ne sme o mojem begu iz palače ničesar izvedeti; prav tako ne sme izvedeti, kam sem šla.

— Gospodična, gotovo niste premislili dalekosežnosti tega koraka, — je rekel d'Artagnan. — Pri dvoru ne sme nihče storiti ničesar, o čemer ne bi vedel kralj.

— Da, toda jaz ne spadam več na dvor, — je odvrnila Luiza.

Kapetan jo je začudeno pogledal.

— Nikar se ne vznemirjajte, gospod kapetan, — je rekla. — Vse to sem premislila, pa tudi sicer bi bilo zdaj prepozno, če bi se hotela vrniti. Kocka je padla, gospod, in prosim vas, prisežite mi, da ne boste kralju povedali, kam sem šla.

— To da naj vam prisežem, gospodična? — je rekel vitez d'Artagnan in nagubal čelo.

— Ne, gospodična, tega ne storim.

— Zakaj ne, — je vprašala Luiza.

— Zato, ker kralja poznam, ker samega sebe poznam, ker človeštvo poznam. Ne, tega ne prisežem!

V tem slučaju me storite najnesrečnejše človeško bitje na svetu.

D'Artagnan je zdaj spoznal, da bi jo mogel njegov

nadaljni odpor umoriti, zato je rekel: — Torej, naj se zgodi, kakor zahtevate od mene, gospodična! O vsem tem ne bom kralju ničesar omenil.

— O, hvala vam, najpristnejša hvala! — je vzkliknila Luiza. — Vi ste najplemenitejši človek na svetu.

Nato jo je spremljal tako dolgo, da sta ugledala samostansko obzidje, nakar se je poslovil od nje. — Pri moji veri, — je dejal sam pri sebi, ko je gledal za njo in videl, da je izginila skozi velika samostanska vrata, — to je res kočljiva zadeva.

Ko je prispel nazaj v palačo, je pričel poizvedovati po kralju. Reklo se mu je, da kralj še spi.

Kmalu potem je kralj vstal in d'Artagnan je videl, da se je napolnil proti grajskemu krilu, kjer so stanovale častne dame.

Ko je stopil Ludvik v sobo svoje ljubice, je našel tam samo gospodično Auro Montalais. (Ko jo je vprašal po Luizi, mu ni vedela dati odgovora. — Luiza je sentimentalno razpoložena, — mu je rekla, — in šla je že večkrat zjutraj v park na izprehod. Po vsej priliki bo tudi zdaj tam. Tudi kralju se je zdelo to najbolj verjetno, zato je odšel v grajski vrt.

— Hm, — je mrmral d'Artagnan, — njegovo veličanstvo uganja stvari, ki bi jih za gospodično Mancini gotovo ne uganjalo. Njegova ljubezen je torej večja, kakor sem si mislil.

Za četrto ure je prišel kralj brez sape nazaj in bilo je videti, da je zelo razburjen. — Saint-Aignan je povpraševal lakaje po izginoli deklici, toda nihče mu ni vedel odgovoriti. Medtem je udarila osem ura, ko je kralj navadno zajtrkoval; to pot se je komaj dotaknil jedi.

Nato je bilo deveto. Tedaj sta prišla v dvorano, kjer je bil kralj z rodbino, d'Artagnan in Saint-Aignan in kralj je slišal, ko je muškertirski kapetan vprašal Saint-Aignana: — Ali že veste ono zgodbo o gospodični Lavalliere, grof?

Kralj se je zdrnil.

— Ne, kaj pa je? — je rekel Saint-Aignan.

— Ubogi otrok je šel v samostan, — je rekel d'Artagnan.

— V samostan? — se je tedaj vmešal kralj.

— Da, v samostan karmelitaric v Chaillot.

— Kako pa veste to? — je vprašal dvorni mojster.

— Od nje same sem to izvedel. Jaz sem jo namreč sam odvedel tja.

— Toda zakaj je le zbežala?

— Ker so jo včeraj zapodili z dvora.

Kralj je pristopil k d'Artagnanu in vprašal: — Ali je res to, kar pravite?

— Tako res, kakor sem jaz zdaj tu pred vami, veličanstvo.

Kralj je prebledel in stisnil pesti. — Zapodili so jo! Tako? Kdo jo je zapodil?

Takrat je vstala Ana Avstrijska, poleg nje pa se je tedaj vzravnila tudi madame, ki se je tresla po vsem telesu; mlada kraljica je zaihtela in si pokrila obraz z rokama.

— Varujte se, moj sin! — je rekla Ana Avstrijska. — Kakor se zdi, niste zdaj gospodar svojih čuvstev.

— O, kraljevska visokost, — je skoro zarjul kralj, — če nisem zdaj gospodar sam nad seboj, pa vam prisežem, da bom gospodar nad onimi, ki so mi to prizadeli! Sledite mi, gospod d'Artagnan!

— Med splošno osuplostjo je vstal od mize in odšel iz dvorane.

(Dolge prihodnje)

THE OLD HOME TOWN

Stanley

ZAPUŠČINSKI TESTAMENT SE BO ODPRL
16. FEBRUARJA 1930

SLOVENSKA BANKA THE NORTH AMERICAN TRUST BANK

PLAČA ZA VSE ONE VLOGE, KI BODO VLOŽENE
NA BANKI

do 20. januarja 1930

PO 4% OBRESTI

IN SICER SE OBRESTRUJEJOTE VLOGE OD

1. JANUARJA 1930

Rojaki, ki nimate še naloženega svojega denarja na slovenski North American Trust banki, storite to sedaj, da boste tudi vi med tistimi 15.000 rojaki, ki poslujejo s slovensko banko.

North American Trust banka posojuje denar
na posestva po

6%

IN TO BREZ VSAKEGA BONUSA

Postanite prijatelj in vlagatelj pri slovenski banki, in v slučaju potrebe se lahko obrnete brez skrbi do nje.

Glavni urad:
6131 St. Clair Ave.

Podružnica:
15601 Waterloo Rd.

CLEVELAND, O.